

Derfor siger jeg, at der må foretages frie og fair valg, og at EU skal ind i billedet og være med til at støtte genopbygningen, good governance og antikorruption og få retssagerne til at køre, så det russiske militær begynder at respektere tjetjenernes menneskerettigheder. Det er der altså perspektiv i, men det er der ikke i at prøve at afgøre her i det danske Folketing, hvem der repræsenterer den tjetjenske befolkning.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg går ud fra, at ministeren er enig med mig i, at da Maskhadov blev valgt, havde han opbakning fra den tjetjenske befolkning. Jeg går også ud fra, at ministeren er enig i, at det selvfølgelig blev vanskeligere at fastholde legitimiteten, når Rusland konsekvent intimiderede og konsekvent undergravede hans muligheder for at kunne føre politik i Tjetjenien.

Problemstillingen er jo, at på trods af det forsøgte Maskhadov og Sakajev gang på gang at få bilaterale politiske forhandlinger i gang med russiske politikere. Rypken, Rybakov og andre russiske politikere forsøgte man at få forhandlinger i gang med, og man har været tæt på folk omkring Putin, men Putin nægtede gang på gang at forhandle med dem. Han besluttede på et tidspunkt at rubricere Maskhadov og Sakajev og deres folk som terrorister, og det er en af de helt, helt store fejl og den helt store forhindring for, at man kan få en politisk løsning på denne konflikt.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg er da fuldstændig enig med hr. Holger K. Nielsen i, at Maskhadov var folkeligt valgt, jeg støttede også valget af ham, og som hr. Holger K. Nielsen ved, stod vi sammen om spørgsmålet her i Folketinget i 1990'erne.

Det er dybt tragisk, at det gik så skidt for det frie Tjetjenien, som tilfældet blev efter 1996, efter at Lebet havde lavet fredsaftalen, og Jeltsin havde accepteret den, men det var jo ikke bare russernes skyld. Der skete kidnapninger, og ingen udenlandske hjælpeorganisationer turde efterhånden have folk i Tjetjenien, for de blev kidnappet og forsvandt. Det blev et land, som udviklede sig i en meget lovløs retning. Jeg ved, at der var flere ansvarlige for det, og at den russiske krigsskadeserstatning ikke blev givet, som det var forudsat, men det er jo ikke hele forklaringen på kidnapningerne.

Jeg tror også, at når man ser i bakspejlet, er den terror, der har udviklet sig, i høj grad islamisk fundamentalistisk. Der har nok været nogle på den tjetjenske side, som ikke var interesserede i, at der kom et moderat islamisk samfund i Tjetjenien.

Kl. 13.30

De har altså formentlig været dem, der underminerede Maskhadovs muligheder og derved fremprovokerede den anden tjetjenske krig. Så jeg synes ikke, at det behøver at skille os ad, for jeg tror, at vi alle sammen ønsker en fredelig løsning. Det er også den, vi arbejder intenst på at fremme i EU ved nu at være til stede.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det forekommer mig, at ministeren uden videre er i stand til at gøre tjetjernerne i al almindelighed ansvarlige for alle terroraktionerne. Ministeren er noget mere tilbageholdende, når det drejer sig om at placere ansvaret for mordet på Maskhadov. Han blev jo uomtvisteligt myrdet af russiske soldater. Det er helt uomgængeligt, at Putin for år tilbage sagde, at den mand skulle elimineres. Og alligevel kommer ministeren så her og siger: eller hvem der nu stod bag det. Det lyder altså mærkeligt. For mit vedkommende synes jeg, at det er yderst beskæmmende, at man, når man helt korrekt har fået fordømt alle former for terror og der her er sket et helt regulært drab på en, der kunne sikre fredsprocessens udvikling, så er tilbageholdende, for ikke at sige helt fraværende, med en klar fordømmelse.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg tror faktisk ikke, at hr. Frank Aaen er i stand til at sige, hvem der myrdede Maskhadov. Der er mange teorier, og jeg vil ikke som ansvarlig minister stå og afgøre, hvilken af teorierne der er rigtig. Det tror jeg ikke hr. Frank Aaen ved.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Til gengæld er ministeren helt overbevist om, hvem der stod bag det, der skete i Beslan. Til gengæld er ministeren helt overbevist om, at han ved, hvem der stod bag alle de andre ting. Der er adskilligt mere, der tyder på russisk ansvar for drabet på Maskhadov, end at det klart kan siges, hvem der stod bag det i Beslan. Det står i hvert fald helt klart, at de, der tegnede en